

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

11 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Diaconu, Victor Boico,

juducând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Tăut Dorina, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Cupcia Radu XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 27.12.2018 până la 28.01.2020;

Instanța de apel de la 18.02.2020 până la 30.11.2020;

Instanța de recurs de la 09.03.2021 până la 11.10.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 ianuarie 2020, Cupcia Radu a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

S-a dispus ca cheltuielile judiciare invocate de către procuror pentru efectuarea expertizelor judiciare să fie încasate din contul bugetului de stat.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că de către organul de urmărire penală Cupcia Radu este învinuit de săvârșirea infracțiunii de încălcare a regulilor de securitate a circulației, de către persoana care conduce mijlocul de transport ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale și a sănătății cet. Tataru Emilia, în următoarele circumstanțe.

La 04.04.2014, aproximativ la ora 14:00, Cupcia Radu conducând troleibuzul de model "IUMZ" cu nr. XXXXX, pe ruta de itinerar nr. 4, fiind treaz, cu permisul de conducere de categoria „F”, valabil pentru categoria mijlocului de transport pe care-l ghida, în timp ce se deplasa pe str. Independenței din direcția bd- lui Traian spre str. Cuza-Vodă din mun. Chișinău, în preajma imobilului nr. 18, ajungând la stația de transport public și debarcând pasagerii la stația nominalizată, nu s-a asigurat prealabil manevrei de pornire din loc a mijlocului de transport pe care-l conducea,

nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, nu a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecinței acestora, n-a ținut cont permanent de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, fapt prin care a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 și anume, prevederile pct. 3, în conformitate cu care, „participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului”, prevederile pct.10 alin. (1) lit. b), în conformitate cu care, „persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”, prevederile pct. 14 lit. c) în conformitate cu care „Conducătorul de vehicul, îi este interzis să deschidă portierele vehiculului în timpul mersului sau să pornească de pe loc cu portierele deschise”, prevederile pct. 39 alin. (1) în conformitate cu care, „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”, prevederile pct.45 alin. (1) lit. a), b) și d) și alin. (2) al aceluiași punct, potrivit căruia, „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului rutier”, prevederile pct. 46 lit. a) potrivit căruia, „Conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă, copii, persoane de vârstă înaintată, precum și persoane cu semne evidente de dizabilitate”, prevederile pct. 80 alin. (1) lit. c) și d) potrivit căruia, „Conducătorul vehiculului de rută este obligat să închidă ușile numai după ce pasagerii au coborât ori au urcat și să repună în mișcare vehiculul din stație după ce a luat măsurile necesare de precauție pentru a evita accidentul în traficul rutier”, prevederile art. 22 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 131- XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia participanții la traficul rutier sânt obligați să manifeste un

comportament care să asigure fluența și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic, să nu cauzeze prejudicii mediului înconjurător, proprietății publice sau private” și ca urmare, închizând portierele mijlocului de transport și începând deplasarea, a prins în portiera din față de îmbarcare/debarcare a călătorilor călcâiul piciorului drept al pasagerei Tataru Emilia în timp ce ultima coborându-se din troleibuz, traversând-o cu ambele roți din partea dreaptă peste piciorul drept. În rezultatul impactului, potrivit Raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 1640/D din 03.07.2014, s-a constatat că pasagerei Tataru Emilia i-au fost cauzate leziuni corporale manifestate prin, fractura falangei proximale degetului și a plantei drepte cu deplasare, decolarea masivă circulară a tegumentelor membrului inferior drept, leziunea prin strivire de mușchi a gambei anterioare, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare medie.

Astfel, acțiunile lui Cupcia Radu au fost încadrate în prevederile art. 264 alin. (1) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale și a sănătății.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Cupcea Radu să fie declarat vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, cu încasarea de la Cupcia Radu a cheltuielilor judiciare în sumă de 20 707 lei.

În motivarea apelului procurorul a invocat că instanța de fond nu a analizat și apreciat corespunzător probele, or, s-a constatat cert, că partea vătămată a primit leziuni corporale medii în urma accidentului rutier, avut loc la stația pentru transport public, după coborârea din troleibuzul sub conducerea inculpatului Cupcia Radu, stabilind la locul producerii accidentului, precum și nemijlocit pe transport - pe roata troleibuzului, prezența urmelor de sânge.

De asemenea, procurorul a indicat că prin probele administrate în respectiva cauză penală s-a demonstrat indubitabil vinovăția inculpatului în cele imputate, iar sentința de achitare în cauza inculpatului Cupcea Radu este neîntemeiată, nu corespunde circumstanțelor faptei expuse.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2020, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către procuror cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În partea descriptivă a decizie instanța de apel a conchis că, instanța de fond a pronunțat o sentință de achitare în privința lui Cupcea Radu, aceasta fiind în corespundere cu exigențele principiului dreptului la un proces echitabil.

Astfel, instanța de apel a apreciat critic argumentele acuzatorului de stat în partea în care a invocat că din probele prezentate se constată vina inculpatului, or, aceste argumente nu corespund materialelor cauzei, motiv din care apelul acuzatorului nu poate fi reținut ca fiind întemeiat.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a conchis că partea acuzării în apelul depus nu a prezentat probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar dovedi că fapta inculpatului întrunește elementele infracțiunii.

Subsecvent, instanța de apel a subliniat că potrivit dispoziției normei prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal, așa cum i-a fost incriminată inculpatului, latura obiectivă a infracțiunii incriminate constă în fapta prejudiciabilă exprimată în încălcarea regulilor de securitate a circulației, prevăzute în Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 (în vigoare 15.07.2009), Monitorul Oficial nr.92-93 art. 409 din 15.05.2009, care a dus la provocarea vătămării medii a integrității corporale sau a sănătății lui Tataru Emilia și care se află în legătură cauzală. Din conținutul învinuirii formulate rezultă că inculpatului Cupcia Radu i-au fost incriminate încălcarea regulilor de securitate a circulației, prevăzute în pct. pct. 3, 10 alin. (1) lit. b), 14 lit. c), 39 alin. (1), 45 alin. (1) lit. a), b), d) și alin. (2), 46 lit. a), 80 alin. (1) lit. c), d) din Regulamentul Circulației Rutiere menționat supra și art. 22 alin. (4) lit. b) din Legea privind siguranța traficului rutier, care prevăd următoarele: pct. 3 - Participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente; pct. 10 alin. (1) lit. b) - persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum; pct. 14 lit. c) - conducătorului de vehicul îi este interzis să deschidă portierele vehiculului în timpul mersului sau să pornească de pe loc cu portierele deschise; pct. 39 alin. (1) - înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic; pct. 45 - 1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii

factors: a) the psychophysiological state that influences attention and reaction; b) dexterity in driving which would allow one to foresee dangerous situations; d) the road situation. 2) In the case in which, within the visibility limit, there are obstacles that can be observed by the driver, he must reduce speed or even stop, in order not to put the safety of traffic at risk; pct. 46 lit. a) - the driver of the vehicle must manifest increased prudence and, in case of necessity, reduce speed up to the limit that would guarantee the safety of traffic or even stop, in cases in which one moves near children, elderly persons, as well as persons with evident signs of disability; pct. 80 alin. (1) lit. c), d) alin. (2) - the driver of the vehicle is obliged: to close doors only after passengers have disembarked or boarded; to move the vehicle from the station only after taking necessary precautionary measures to avoid an accident in road traffic; art. 22 alin. (4) lit. b) regarding road traffic safety - the condition regarding professional competence is considered fulfilled if the applicant proves that the holders of road traffic safety diplomas have higher or medium specializations corresponding to the respective and professional certification. In this sense, it is mentioned that in the accusation formulated against the defendant, it is indicated that with the entire other redaction of the norm given and names, „participants in road traffic are obliged to manifest a behavior that ensures fluency and safety of traffic, does not endanger the safety of other participants in traffic, does not cause prejudice to the environment, public or private”.

In this case, the appeal court, analyzing the norms prescribed above, in the report on the facts of the defendant Cupcia Radu, it has established the lack of derogation of the last of these rules, or, the means of proof administered in the present case, do not demonstrate more than the fact that the penal prosecution in the present case was initiated on 03.07.2014 based on art. 264 alin. (1) art. 264 alin. (1) Criminal Code, the defendant at the time of the events did not have a state of intoxication, as well as in the blood of the injured party, alcohol was not detected, the defendant was not found in the evidence of the psychiatrist or narcologist, as well as the existence of the functional instruction of the driver of the trolleybus and the technical operation of the trolleybus, not being clear the relevance of the last two means of proof in the examination of the case, since it was not incriminated the violation of these. In this way, these means of proof are not sufficient to prove the circumstances relevant to the establishment of the guilt of the defendant in the incriminated fact.

In fact, from the statements of the persons heard, the appeal court has concluded that the witness Maliovana Tatiana saw the injured party who had already suffered the trauma as a result of the road accident, but she did not see how this happened. From the content of the statements of the witness Stanciu Cristina, it results that she did not see the moment of impact, but post factum she saw the injuries caused to the injured party's leg.

drept. Declarațiile martorului Ceban Zinaida, la fel doar probează faptul că aceasta a văzut partea vătămată cu piciorul însângerat, însă nu a văzut cum s-a petrecut accidentul rutier. A mai indicat și asupra faptului că cineva din cei prezenți la fața locului accidentului vorbea că troleibuzul i-a strâns piciorul părții vătămate cu ușa, apoi ea a fost târâtă pe carosabil, însă nu cunoaște pe nimeni cine a văzut accidentul. Tot ea a indicat că din spusele fiului părții vătămate a înțeles că mama sa a alunecat și i-a nimerit piciorul sub troleibuz sau a fost strânsă de ușă, nu ține minte precis.

Într-o altă ordine de idei, instanța de apel a menționat că martorul Catarău Natalia a indicat asupra faptului că a văzut partea vătămată cum se deplasa afară lângă troleibuz după ce a ieșit din acesta. La fel, din conținutul raportului de expertiză indicat în pct. 2.1.14. din sentință, rezultă că partea vătămată mai întâi a pășit cu piciorul drept din troleibuz afară, iar raportul indicat în pct. 2.1.18. din sentință nu a putut stabili dacă partea vătămată a nimerit cu piciorul sub troleibuz după ieșirea (căderea) din acesta sau în rezultatul alunecării. Totuși, aceste mijloace de probă analizate în coroborare, indică obiectiv asupra faptului că piciorul părții vătămate nu a fost prins de ușa troleibuzului, fapt ce permis a analiza critic declarațiile ultimei privind existența acestei circumstanțe.

Totodată, instanța de apel a indicat că inculpatul avea posibilitatea să vadă din locul său persoane care se aflau lângă roata din față dreapta, ceea ce în coroborare cu declarațiile inculpatului, exclude faptul că acesta a încălcat careva reguli de securitate a circulației, ci confirmă versiunea acestuia că a procedat în corespundere cu acestea, asigurându-se mai întâi că toți pasagerii au ieșit/intrat din/în troleibuz, după care a închis ușile acestuia și asigurându-se că nu sunt careva obstacole a pornit troleibuzul de la stație. Mijloacele de probă referitor la cercetarea locului accidentului rutier, stabilesc că a avut loc un accident rutier care s-a materializat prin trecerea cu roțile troleibuzului din față și spate dreapta peste piciorul drept al victimei, fiindu-i cauzate vătămări corporale medii.

În rezultat, instanța de apel a subliniat că este cert stabilit doar faptul că partea vătămată a suferit vătămări corporale medii în rezultatul trecerii peste piciorul drept al acesteia cu roțile troleibuzului.

Mai mult decât atât, instanța de apel a menționat că, nu este posibil de stabilit cu certitudine în ce mod piciorul părții vătămate a ajuns sub roțile troleibuzului, în acest sens nefiind administrate probe, iar răspuns la această întrebare nu poate fi obținut nici prin aprecierea în coroborare a probelor administrate în cauză.

Astfel, stabilirea celei din urmă circumstanțe s-a bazat doar pe presupunerile părții acuzării, iar dubiile apărute în acest sens nu au putut fi înlăturate.

Totodată, instanța de apel a respins cerința acuzării privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, or, în speță, nu s-au prezentat careva probe pertinente, concludente și utile din care ar rezulta indubitabil că fapta inculpatului întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, procurorul indică dezacordul cu aprecierea probelor, or, recurentul subliniază că probele administrate în respectiva cauză penală de către acuzare demonstrează indubitabil vinovăția inculpatului Cupcia Radu în comiterea infracțiunii imputate.

Mai mult decât atât, procurorul remarcă că instanța de apel a pronunțat o decizie nemotivată, apreciind probele unilateral în favoarea inculpatului și enunțând concluzii contradictorii.

6. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, pentru considerentele de drept și de fapt expuse în contextul ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Soluția de admitere a recursului declarat, în drept, se întemeiază pe dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanță, la această etapă a procedurilor.

Din conținutul recursului deferit judecății se constată că procurorul își întemeiază recursul pe temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, criticând decizia instanței de apel prin aceea că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Colegiul penal lărgit subliniază că, recurentul critică soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece contravine circumstanțelor cauzei și probelor administrate

în prezenta speță și nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală.

Așadar, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, ce au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, în același timp, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din dispozițiile art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor ce a fost declarat.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: *dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de către inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele au fost corect apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.*

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal ori civil au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și

temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecății instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept menționate mai sus, Colegiul penal lărgit constată că potrivit deciziei recurate instanța de apel a menținut sentința primei instanțe prin care Cupcia Radu a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal pe motiv, că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

Analizând sentința pronunțată de către prima instanță, Colegiul penal lărgit constată că instanța de judecată a invocat temeiul de achitare precum că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, însă în partea descriptivă a sentinței a indicat un șir de concluzii contradictorii care ulterior au fost preluat și de instanța de apel.

Așadar, instanța de recurs consideră esențial de elucidat următorul aspect, prin prisma conținutului sentinței.

Potrivit sentinței de achitare, instanța a indicat următoarele concluzii cum ar fi *„(...) lipsa derogării lui Cucia Radu de la reguli (...); este cert că partea a avut de suferit vătămări corporale medii în rezultatul trecerii peste piciorul lui a roților troleibuzului, la fel se poate concluziona că piciorul părții vătămate nu a fost prins de ușa troleibuzului și nu se poate stabili cu certitudine cum piciorul părții vătămate a ajuns sub roțile troleibuzului nefiind în acest sens administrate probe (...); învinuirea s-a bazat doar pe presupuneri (...)*”, astfel este neclară poziția instanței care pe deoparte constată că părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale medii în rezultatul trecerii peste piciorul acesteia a roților troleibuzului, iar pe de altă parte afirmă că nu au putut fi stabilite circumstanțele în care a ajuns piciorul părții vătămate (a se vedea f.d. 1-18, vol. II).

Aceiași argumentare contradictorie o găsim și în decizia instanței de apel care la pct. 59 din decizie susține *„este cert stabilit doar faptul că partea vătămată a suferit vătămări corporale medii în rezultatul trecerii peste piciorul drept al acesteia a roților troleibuzului”*, iar la pct. 60 conchide *„la fel, se poate concluziona că piciorul părții*

vătămate nu a fost prins în ușa troleibuzului la ieșire. Totuși, nu este posibil de stabilit cu certitudine în ce mod piciorul părții vătămate a ajuns sub roțile troleibuzului, în acest sens nefiind administrate careva probe, iar răspuns la această întrebare nu poate fi obținut nici prin aprecierea în coroborare a probelor administrate în cauză” (a se vedea f.d. 196, vol. II).

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să menționeze despre neconcordanța între cele reținute de către instanța de fond, soluție menținută de instanța de apel, or, în partea descriptivă a sentinței la pct. 2.1.17. instanța menționează că conform procesului-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 10.05.2017 cu planșa fotografică anexată, s-a stabilit că pe locul conducătorului troleibuzului cu ajutorul oglinzilor retrovizorii se observă pietonul în cazul aflării lângă roata față dreaptă (a se vedea f.d. 143, vol. II). Iar prin procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 04.04.2014, cu schița și planșa fotografică anexată s-au stabilit urme de substanță biologică de culoare roșiatică în stare uscată, asemănătoare cu sângele pe roata dreaptă din spate pe partea lateral exterioară lângă protector.

Astfel, este neclară poziția instanței de fond care la aprecierea probelor indică cele menționate mai sus, ca într-un final să constate că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii imputate.

Mai mult ca atât, partea vătămată pe întregul proces de judecată a dat declarații clare prin care descrie cum a avut loc accidentul, declarații susținute de martorii Malinova Tatiana, Stanciu Cristina, Ceban Zinaida și Catăru Natalia, dar și de cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală.

Astfel, Colegiul penal lărgit remarcă că concluziile instanțelor de fond care sunt contradictorii și arbitrare contravin prevederilor art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, or, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de Codul de procedură penală și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie

să se bazeze pe prevederile legale. Intima convingerea se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

În opinia instanței de recurs, atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature, nemotivate și contradictorie.

În acest context, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, o astfel de motivare este contrară prevederilor art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului „*Dreptul la un proces echitabil*”.

Subsecvent, Colegiul penal lărgit face referire la jurisprudența CtEDO prin care Curtea de la Strasbourg a indicat că „*Judecătorii trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază deciziile, căci numai astfel, de exemplu, un acuzat poate exercita căile de atac prevăzute de legislația națională*” (cauza *Hadjianastassiou vs Grecia* din 16 decembrie 1992).

De asemenea, Curtea de la Strasbourg în cauza *Fomin vs Moldova* din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06 subliniază că, „... rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.”

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit consideră că, erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

Astfel, Colegiul penal lărgit, constatând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația cu strictețe să respecte prevederile art. 414 Cod de procedură penală, să înlăture erorile enumerate mai sus, să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor prezentate, minuțios să studieze și corect să aprecieze juridic materialele cauzei în tot ansamblul lor, să țină cont de jurisprudența națională, de cele expuse în prezenta decizie legate de justa apreciere, sub toate aspectele, complet și obiectiv a tuturor împrejurărilor

cauzei, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs și în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Tăut Dorina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Cupcia Radu XXXXX*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **16 noiembrie 2021**.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Victor Boico